

RÀPIDA

LA FUETADA. — Tots els polítics de la nació han quedat astorats, la darrera setmana, i impresionats per la declaració del cap del govern senyor Maura, al dir en plè Parlament que no deixarà aixecar el cap a les cèlebres Junes de Defensa de major quantia.

Els escèptics i porucs, glosen la frase d'en Maura, com una frase més de l'entremaliat polític, més, com que darrera la declaració s'hi parapeta tota l'opinió honrada del país, nosaltres, gent d'esquerra, no podem fer menys de ajuntar les mans i aplaudir a en Maura, en aquesta hora precisa de liquidació de totes les concupiscències passades i extralimitacions anti-constitucionals. Això, si després no resulta que amb les Junes passa allò del Reinat després de morir; això és, que el seu silenci sigui condicionat i costi a la nació mil·lions i més mil·lions per a augment de càrrecs i de sòu als peixos grossos.

DE COL·LABORACIÓ

Escoles i biblioteques

L'escola i la biblioteca són germanes. En una, s'hi aprenen les primeres lletres (plantació de l'arbre), i en l'altra s'hi amplien i consulten els coneixements especialitzats (producció dels fruits). Doncs, si considerem la biblioteca el complement de l'escola, avui, coincidint amb la campanya que està sobre la taula i en especial en les columnes d'aquest setmanari, faré algunes observacions, filles de la contemplació. No serà treball de pedagog, ni tampoc d'higienista, puix no radica en mí cap d'aquestes qualitats; solament demostraré la necessitat de que cada hù porti l'àtom de voluntat en favor d'aitals obres. Ja no val mirar-ho des de la barrera i allavors donar-se el gust de criticar-ho; és precis fer quelcom més: ajudar a il·luminar, a mida dels coneixements de cada hù i vetllar perquè es fassi amb justícia i honradesa.

Gràcies a la donació de l'il·lustre fill d'aquesta vila, en Genís Pereantón, està en vies d'implantació la primera part d'aquesta magna obra, que els pobles acolleixin com a manà diví, i per medi de la qual els transforma, donant-los-hi els futurs homes amb consciència i civilitat.

Tant l'escola com la biblioteca, daten d'una antigüetat grandiosa i, en sos principis, estigueren a càrrec dels sacerdots i unides als temples, per considerar-se sagrada la ciència que enclouen.

Amb els jueus, la biblioteca conté exclusivament els llibres sagrats (còpies de la Bíblia) A Egipte, la més antiga fou fundada per Osymàndies, de Tebas; Mesufis, ostentà la seva, instal·lada en el temple de Vulcà; però la més important estigué a Alexandria, creada per Ptolomeu Soter, que arribà a comptar setcents mil volums. En l'Assia menor fou cèlebre la de Pèrgam, pel rei Eumenes II; en ella s'usà per primera vegada el pergamí. La primera de Grècia, fou la deguda a Pisistrat i fundada a Atenes. Roma deu la més antiga a Assiní Poliò. En fi, en totes les nacions hi ha gran nombre d'elles; moltes tant importants, que bé es pot dir que contenen períodes enters de ses diferents fases de la civilització.

Donem, are, una mirada a nostre nivell intel·lectual, per qual motiu escric el present article.

A *La Unió Lliberal* s'implantà primerament la biblioteca i ignorem si alguna vegada se en preocuparen, puix és tant llastimer l'aspecte d'ella, que en lloc d'una biblioteca, sembla un pilot de llibres amagatzemats. Hi ha tal anarquia, que segurament ningú sab el què enclou. Per què nomenaràn bibliotecari?

L'escola, subvencionada per la Diputació i l'Ajuntament, no crec pas que acompleixi els alts fins que indubtablement es proposaren els seus fundadors. Almenys així va semblar-me quan l'últim repartiment de premis i exposició escolar.

En el *Casino*, antic cap i casal de la vila, no hi ha existit mai escola; perquè de l'*escombrada* de l'Ateneu val més no parlar-ne.

La biblioteca, que és del millor que tenim, és susceptible de millores, i segons tenim entès, la Junta vol renovar-la. L'èxit més gran i de remembrança, és el certàmen que descansa sots la làpida de «*Virtut Mèrit i Treball*», i que no s'ha tornat a celebrar mai més.

En el «*Centre Catòlic*» existeix també una biblioteca. Hi va haver una escola, anys enrera, coneguda vulgarment per *La Gardunya* i desaparegué, segons se ens ha dit, perquè, retirada una subvenció oficial, la societat no va poder continuar sostenint-la. En canvi, altres, ens indiquen que's negaren alguns donants a continuar l'obra empresa.

A *L'Alhambra*, ni biblioteca ni escola. Aquesta societat no ha passat del període embrionari de les vetllades literàries i teatrals. La obra més elogiada, són les conferències culturals que en diferents ocasions es donaren. Malgrat que en més d'una reunió es comentés que certs elements polítics no influeixen en la marxa d'ella, tinc de creure tot el contrari, per raons que no són del cas explicar i que també foren causa de que no es continuessin dites conferències.

Aquestes observacions i crítiques no venen a molestar a cap societat; ans pel contrari, pretenen estimular-les per a que es rectifiquin i portin tot el què a cultura es refereix a un alt grau de perfecció i polidesa.

Algú pot indicar-me si a Granollers han existit o existeixen escoles que cuidi nostre municipi? En cas d'ésser aquell calaboç de Sant Francesc, o el celler de càl senyor Alsina, o bé les sales de l'ex hospital, podré respondre-li que no ho sabia, perquè, si mal no recordo, mai he assistit a una verdadera escola, i el mestre tampoc haurà pogut esser-ho per mí ni per cap d'aquells insensats que assistim a classe. Ja ens en diria de paraules hermoses i explicaria de coses interessants, però seria possible que amb quatre cartells de l'*abecé* i alguns llibres de text podés atreure nostra atenció? ¡Oh, esforç titànic! No obstant arribarem a llegir i a escriure. L'alivi més gran per ell seria el de comptar-se entre aquells que l'anarquia municipal entretenia la misèrrima mesada i amb la qual tenia de cobrir ses premerptòries necessitats.

Hasta aquí arriba nostra altura intel·lectual. I pretenim ésser la capital del Vallès!

Altre dia pensem tractar de la biblioteca que concedeix la Mancomunitat i observacions per a sa implantació.

MIQUEL GRIVÉ

S'ha posat a la venda, el follet de l'Àngel Samblancat:

PROMETEO ENCARCELADO

Preu 25 cèntims

SECCIÓ OBRERA

La Festa del Treball

EL PRIMER DE MAIG. — Per arreu de Catalunya i d'Espanya tota, el primer de Maig, per a l'obrer, és netament la festa del treball i en aquell jorn, les eines reposen en els tallers. Per les ciutats i viles del món — no are que tenen el deliri de la guerra — per aquesta jornada tot queda paralitzat i els obrers es donen el gust — deixant els cafès — de respirar els aires purs i la flaire de les plantes muntanyenques que cobreixen aquestes amb llurs cistells plens de modestes però profitoses viandes que mengen alegrament, ajuntant-se tots, sense conèixer's, en grups més o menys compactes, i allí deixen llurs ideals i rencúnies per a amanyagar-se fortament en fraternal abràs que, donat per l'obrer, és el de germà.

A Granollers, aquest dia, com tots els anys, sobressurt per la seva activitat de *negoci*; puix a nosaltres no ens preocupen aquestes *nimietats*.

La febre del treball — amb pocs diners per a l'obrer — no ens deixa temps per a portar el nostre gra de sorra a la comunitat, podem dir-ne sagrada, d'aquesta jornada bella. Nosaltres no podem sortir de la nostra passivitat; no podem contradir el concepte que tenen format de nosaltres de poble gris; poble sense ideal; puix el què fan els nostres germans no ens són coses comuns, ni molt menys, tinguem que portar l'afecte moral d'un poble pur d'esperit; contrast que ha de donar un poble lliure aimant de ses llibertats.

J. BOËT

El míting de «LA ALIANZA»

Com ja vàrem anunciar, el dissabte, dia 20 va tenir lloc a «*La Unió Lliberal*», el míting de propaganda societària organitzat per la societat de l'art fabril i textil «*La Alianza*», amb l'adhesió de les demés societats obreres de la vila: paletes, manobres, rajolers, camarers, etc. Varen prendre-hi part representants de Barcelona i el nostre director, atentament invitat per la Junta de «*La Alianza*», per a que representés i enraonés en el seu nom.

Va començar l'acte a dos quarts de deu, presidint en Joaquim Ventura, president de «*La Alianza*». Davant d'escassa concurrència va començar enraonant en Joan Mundet, representant de «*La Constància*». Salutà als obrers de Granollers, en nom dels seus companys de Barcelona, i demostrà l'importància de l'associació obrera, parangonant els beneficis i millores que han aconseguit els obrers associats de diferents comarques de Catalunya sobre els no associats. Fou aplaudit.

En Lluís Serra, en representació de la societat d'aprestadors i cilindradors, enraonà dels treballs que han fet els fabricants de la vila per a desfer la societat, i demostrà que tots seràn pocs, si la voluntat de l'obrer és ferma.

Es va condoldre de la falta d'entusiasme, i enraonà d'un company que es va separar de la societat i que ha promès tornar i fer per a ella tot quant pugui.

El nostre director va fer història del procés de la societat, assenyalant agrement les causes que han motivat algunes desercions, indicant com a principals, l'inconsciència, l'apatia i indiferència que sent tot Granollers per el què